

Орган ректорату Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту

Загадки історичної «скрині»

29 вересня 2005 року в рамках святкування Всеукраїнського дня бібліотек у читальному залі бібліотеки нашого університету відбулася творча зустріч зі старшим викладачем кафедри українознавства, засновником «Світлиці» – лабораторії українознавства в ДІПТі, журналістом, художником-графіком і просто талановитою людиною Іващенко Григорієм Лукичем. Зустріч була пов'язана з такою визначною подією в житті цієї творчої людини, як презентація у стінах ДІПТу книги – дослідження «Нехай козириться!», в якій автор яскраво розповідає про карти, розглядаючи їх як культурне та історичне надбання багатьох націй.

На зустрічі були присутні студенти, викладачі та співробітники університету. В яскраво та оригінально прибраному залі першими виступили студенти 427 групи (куратор Л.С. Вадолян) та 412 групи (куратор Т.В. Болвановська), які, ніби гортаючи книгу автора, розповіли про історію виникнення гри в карти, а також про те, що карти – це не просто гральні колоди, а величезна картинна галерея портретів історичних та міфічних персонажів. Так, наприклад, на Україні були карти, що оспівували запорізьке козац-

тво, розповідали про людські долі, сюжети з побуту.

На прохання присутніх виступив сам автор, Григорій Лукич, який розповів про історію створення книги, про спогади дитинства, юності, з яких він виніс бажання розкрити велику таємницю картярства.

Звісно, які ж карти без циган! Бо ж саме вони зробили карти своїм культурним кредо, звертаючи і сьогодні на них не менше уваги, ніж в старовинні часи, коли картярство і ворожіння були огорнуті ще більшою таємністю. Перед присутніми з'явився в ролі циганки аспірант

і викладач кафедри «Філософія та соціологія» Кравець Артем, який своїм співом дозволив присутнім поринути в дитячі спогади. Разом з доцентом кафедри «Фізвиховання» В.Ф. Ульяновом Артем заспівав українську пісню «Чорнобривці», ніби нагадуючи нам про українське село з мальовничими садками, ярами, курганями, з його безкраїми степами, що тягнуться десь за обрій, а там, – мов злітають в небо. У те небо, що висить над маминою хаткою, ніби прикриваючи її від усього лиха, від усіх бід.

Зажди тема картярства була присутня в творчості великих майстрів пера,

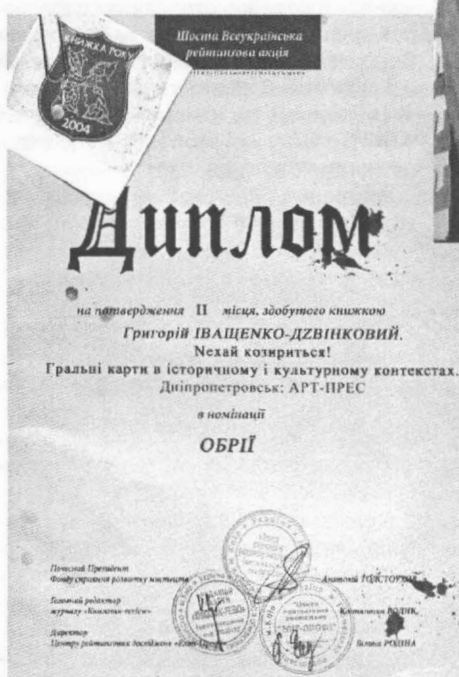
наприклад, О. Пушкіна, Т. Шевченка, М. Лермонтова, І. Котляревського. Монолог Онегіна, у якому так виразно описана важливість персонажу від картярських ігор, прочитала співробітник університету Т.І. Афанасьєва. Мені, як автору цієї публікації, було приємно почути слова великого поета й не менш великого картяра.

О.М. Ярош ознайомила присутніх з цікавим фактом нападу яничарів у 1674 р. на Стару Чортомлицьку Січ. Саме так, як колись гуси врятували Рим, так тепер карти стали на обороні Січі.

Напевне, на цій ноті треба завершувати публікацію, але хочеться ще сказати від усіх присутніх, від тих, хто створював це свято, від тих, хто став учасником чи просто слухачем, – велике спасибі нашій Землі за таких талановитих людей, як Іващенко Григорій Лукич!

Такі люди у насі, напевно, не дуже вдячні часи, несуть у собі ту святу іскру, яка розпалить велике багаття нових думок і стане нашим культурним надбанням і прикладом творчості українців для усього світу.

Аспірант кафедри «Економічна теорія»
А. Ю. Алексєєва

Будни первых студентов

Продолжается публикация материалов, посвященных 75-летию юбилею ДИИТа

В первые годы существования ДИИТа, когда только разворачивалось строительство на месте будущего институтского городка, основной ударной силой на строительных площадках были студенты. Именно первые диитовцы закрывали собою брешь в ходе строительства, проявляя чудеса энтузиазма.

Так, когда возникла проблема со строительным лесом, группа студентов выехала в район Архангельска, где и была организована заготовка и отправка материалов в Днепропетровск по железной дороге. Часть студентов в качестве трудового десанта была отправлена на один из заводов Ростова, где с их помощью была изготовлена необходимая партия радиаторов для ДИИТа. Руками студентов-диитовцев была проложена трамвайная линия, соединившая район нынешнего Нагорного рынка и территорию института.

И сегодня впечатляют тогдашние лозунги, призывавшие со стен студенческих аудиторий, общежитий, со страниц газет: «Приветствуем студентов на кирпичном фронте!»

«Студенты-транспортники должны показать образцы работы на производстве радиаторов!»

«Борьба за трамвай – борьба за качество учебы!»

«Общими усилиями рабочих кирпичного завода и студентов ДИИТа выведем кирпичный № 1 из прорыва!»

Но разве лишь кирпичный № 1 приходилось тогда выводить из прорыва? Аврал на заводе им. Петровского – и 200 студентов ДИИТа отправляются на его ликвидацию; ПРЗ на «черной доске» (тогда отмечали отстающих, помещая их названия на специальных стендах) – и 150 студентов ДИИТа направляются в помощь рабочим завода.

Вот как о своих студенческих годах вспоминает выпускник ДИИТа 1935 года, почетный железнодорожник П. Широкий:

«1930-й. Институтские аудитории заполнили мы, молодые рабочие, пришедшие из цехов заводов. Время первых пятилеток было трудным для нашей Родины, для каждого из нас. Нередко мы, студенты ДИИТа, прямо из аудиторий направлялись в депо и цеха паровозоремонтного завода, помогали днепропетровским железнодорожникам. И, нужно сказать, трудились диитовцы отлично, с огоньком. Лучше всего об этом могут рассказать благодарственные письма, которые приходили в институт от руководства депо и завода.

После занятий и в период каникул нам приходилось довольно часто работать на строительстве будущего здания ДИИТа. Своими силами создавали учебные лаборатории, благоустраивали общежитие, помогали товарищам, занятым на хлебозаготовках.

В памяти всплывает такой эпизод: на одном из совместных заседаний парткома и профкома решались такие, как будто, на первый взгляд, прозаические вопросы – где достать овощи для студенческой столовой. Или как обеспечить отправку двухсот студентов на завод имени Петровского для разгрузки шлака...» (За кадры транспорта. – 1975. – 20 ноября).

В период с 8 по 14 мая 1931 года всех студентов ДИИТа мобилизовали на борьбу с наводнением в г. Днепропетровске. 4 и 5 июня 1931 года весь коллектив института участвовал в воскреснике на диитовской строительной площадке – к новому учебному году нужно было успеть сдать несколько объектов.

Для первых диитовцев каникулы были временем ударного труда. С 10 июля 1931 года студенты всех факультетов без исключения были привлечены к работам по окончанию строительства общежития № 1. В конце августа – начале сентября 1932 года все студенты первого, второго и третьего курсов были мобилизо-

ваны на работы по окончанию строительства учебного корпуса института. Территория огромной диитовской строительной площадки обрела черты вузовского городка.

Работа студентов на кирпичном заводе

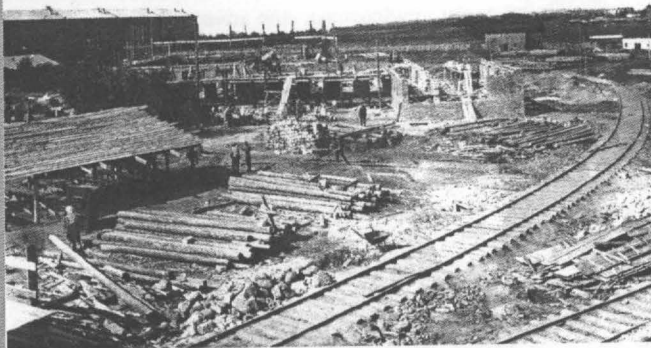
Но нужно не забывать, что одновременно со строительством был организован и учебный процесс – институт как учебное заведение продолжал готовить специалистов.

В 1930 – 1932 годах число студентов строящегося ДИИТа составило более пяти тысяч человек.

В первые месяцы нового 1930-1931 учебного года, когда строительство только разворачивалось, занятия проводились в помещениях техникума на проспекте Пушкина, которые могли вместить максимально 400–500 человек, остальные занимались в 8 разных помещениях города и в отделениях и филиалах института, открытых в Гришине и Волновухе, Авдеевке и Луганске, Одессе и Запорожье, Воронеже и даже на Кавказе (в Грозном). На конец марта 1931 года в ДИИТе было уже около 1300 студентов дневного отделения.

Контроль за подготовкой кадров руководящего звена в промышленности и на транспорте оставался главной задачей партийных органов, поэтому был брошен клич «на отправку в бой за инженерными знаниями» нескольких тысяч представителей рабочего класса и крестьянства. Парткомы и профкомы направляли на учебу в вузы рабочих-коммунистов и профсоюзных активистов. Из них были созданы специальные группы парттысячников и профтысячников.

Студенты таких групп имели, как правило, недостаточную общетеоретическую подготовку для того, чтобы сразу приступить к учебе по вузовским программам. Однако многие из них обладали большим производственным опытом работы и громадным стремлением к знаниям.

Железнодорожная ветка, строительство столовой

ДИИТОВЦЕВ

В ДИИТе для таких груп були розроблені спеціальні перехідні навчальні плани. За рахунок дисциплін виробничого характеру і виробничої практики було значно збільшено час на вивчення загальноосвітніх предметів. Преподаватели проводили додаткові заняття і консультації по теоретичним дисциплінам.

В результаті групи партійців і професійників стали кращими в інституті. Студенти цих груп були основною організуючою силою в студентському колективі ДИИТа. ВУЗ отримав славу бойової кузни кадрів для транспорту.

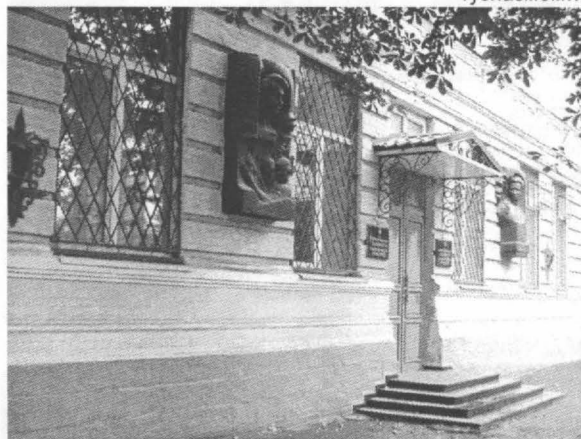
При цьому партійні органи зобов'язали керівників інституту закончити будівництво основних будівель за 12 місяців, через 16 – вселити студентів в нове приміщення і через 18 місяців почати заняття в нових корпусах.

Задані темпи будівництва можуть показатися нереальними навіть для сучасного високотехнологічного XXI століття, тоді це сталося.

Уже к вересню 1931 року в основному було закінчено спорудження першого дитовського будівлі – тепер це загальне № 1. В ньому почали заняття студенти будівельного і електротехнічного факультетів. Аудиторії розмістилися частково в першому блоці і на п'ятому поверсі. На перших двох поверхах першого блоку були розміщені кабінети адміністрації, всі інші приміщення віддали під загальне студентів цих двох факультетів.

В будівлі на проспекті Пушкіна, 77 навчалися студенти механічного і експлуатаційного факультетів. Ще одне загальне розмістилося в будівлі № 36 по проспекту Пушкіна. Там не вистачало, і частина студентів механічного факультета була розміщена «на вулицях», а частина – розміщена в бараках Укржелдора (бараки пикета № 36 згідно документам того часу).

В квітні 1932 року загальне № 1 було прийнято в постійну експлуатацію.

Пр. Пушкіна, 77

одночасно вело будівництво навчального корпусу, їдальні і підстанції.

Це був справжній успіх, мрія, яку отримували реальні очертання будівельних корпусів дитовського містечка.

В наказі НКПС від 4 листопада 1932 року зазначено: «За два роки роботи дирекція інституту, разом з студентством і професорсько-викладацьким складом... досягли великих успіхів. Контингент студентів зріс до 8062 осіб, викладацький склад з 30 осіб до 174 осіб, понад 6000 залізничників навчаються заочно. Створено дуже хороша бібліотека в 130 тис. томів. Придбано обладнання для лабораторій на 860 тис. руб. За 17 місяців роботи закінчено будівництво об'ємом в 184 тис. кубометрів, загальною вартістю в 7 млн. рублів. Будівництво в основному до листопада 1932 г. закінчено завдяки великому ентузіазму і енергії будівельних робітників, студентства і дирекції» (Наказ № 140 від 4 листопада 1932 г. // За якість кадрів. – 1932 – 21 листопада).

Один з вихованців ДИИТа техліт, працював в 70-і роки начальником технічного відділу Придніпровської залізничної дороги, В. М. Кулагін згадує: «В 1931 г. я був зарахований студентом ДИИТа. Роки нашої освіти були важкими, але славною. Ми, студенти, одночасно навчалися і будували інститут. В початку заняття проводилися в загальному, т.б. навчальний корпус був ще не закінчений. Зимово в загальному було холодно. Укривалися ми всім, що було під рукою. В 1932-1933 г. було особливо важко з харчуванням. Не вистачало продуктів, не було кухні, приходилося стояти в черзі у кип'ятильника на дворі, щоб набрати чайник води. Незважаючи на все це, викладачі, і студенти працювали з великим ентузіазмом...»

Покірство перших дитовців, ентузіазм і беззаветна преданість справі, яку вони створили, залишили по собі добру пам'ять, яку не можна стерти і через три століття.

ДИИТ, відзначаючи своє 75-ліття, продовжує свято зберігати свою традицію.

По матеріалах архіву

Кошти Фонду – на благо людини праці

Жовтнева районна виконавча дирекція Дніпропетровського обласного відділення фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності (Жовтнева РВД ДОВ ФСС з ТВП) інформує застрахованих в ньому громадян та страхувальників про те, що відповідно до норм Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» від 18.01.2001 р. №2240-III, в I-му півріччі 2005 року в повному обсязі забезпечено фінансування виплат по матеріальному забезпеченню допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності і пологах, при народженні дитини, по догляді за нею до трирічного віку та допомоги на поховання.

Чисельність застрахованих осіб району, на яких розповсюджується Закон №2240, становить 1,2 млн чоловік.

Доходи бюджету Жовтнєвої РВД ДОВ ФСС з ТВП за I-е півріччя поточного року склали 15,3 млн грн, а витратна частина – 12,1 млн грн.

Найбільшу частку в витратах Фонду складають допомоги (9669708,56 грн), а серед них виплати по тимчасовій непрацездатності (4901448,90 грн).

Фінансові можливості Фонду дозволили в I-му півріччі 2005 року підвищити розміри окремих видів допомог:

- одноразової при народженні дитини – з 1550 до 8497,60 грн;
- щомісячної по догляді за дитиною до досягнення нею трирічного віку – до 104,19 грн;
- на поховання до 1000 грн.

Згідно з затвердженою правлінням Фонду регіональної програмою відновлення здоров'я застрахованих осіб і членів їх сімей району на оздоровчі цілі використано 2,2 млн грн.

Видано 644 санаторно-курортні путівки на суму 1486485 грн.

На базі 7 студентських санаторіїв-профілакторіїв отримали профілактичне лікування 1413 студентів, на що використано 708989,63 грн.

У дитячих оздоровчих закладах у червні поточного року за кошти Фонду, які були централізовані на рівні обласного відділення, оздоровлено 600 дітей. Для забезпечення в 2005 році оздоровлення дітей на рівні не нижче, ніж у попередньому році, в області буде використано 450 тис. грн з коштів соціального страхування.

У результаті позитивного виконання додаткової частини бюджету Жовтнєвою РВД ДОВ ФСС з ТВП профінансовані виплати з усіх видів допомог. І в цьому є вагомий внесок Фонду в забезпечення державою гарантованих Законом №2240 виплат у разі тимчасової непрацездатності застрахованих осіб.

Директор Жовтнєвої районної виконавчої дирекції Дніпропетровського обласного відділення фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності
Т. І. Шипова

На встречу с ДИИТом – 2005

*С чего начинается Родина,
С ДИИТовских тёмных аллей,
С улыбки знакомой и родинки
На щёчке любимой твоей...*

ДИИТ мой мудрый, снова я в твоих объятьях,
Не притупили годы ту любовь,
С которой мы студентами, как братья,
В науку рвались, разбивая пальцы в кровь.
Пять лет забот, труда и вдохновенья,
Полуголодных пять счастливых лет,
Час расставанья и святой на жизнь обет:
Молитвой помнить эти чудные мгновенья.
Одни из них сошлись судьбой в минутки,
Другие в годы памятью вплелись,
Не одолеть их будничной закрутке,
Быть может оттого, что память – это жизнь.
Мы каждую весной капелью наслаждались,
И как бы далеко нас не несли мечты,
Все верили в добро, шутили и влюблялись,
Расплавив мартом снег, судьбе несли цветы.
С тех пор наш год как день: от зорьки на рассвете
До бледности загадочной Луны,
И некогда досматривать нам сны,
Увы, без нас взрослеют наши дети.
Раз в пятилетку собирались все, кто мог,
Несли друг другу радости улыбки,
Был с каждой встречей седина всё шире клок,
Природа, видно, не прощала нам ошибки.
Осталось нас в строю не так уж много,
Но мы творим, творим как никогда,
Как будто навестать спешим ушедшие года,
А может – путь прокладываем к Богу.
Потери жгут, свежи в душе могилы,
Ты ж, альма-матер, нам как юности причал,
Живи ДИИТ, питай млад-смену силой,
Да так, чтоб я тобой гордиться не устал.

Семён Шполянский, выпускник ПГС 1960 г.

Гимн изыскателей

Снова ветер странствий кудри трогает,
Снова, утонувшая в снегах,
Впереди таёжная дорога
Или бездорожная тайга.

Разве стоит этого бояться,
Если так великолепен мир,
Если за плечами только 20,
А в руках зеленый нивелир.

Если через горные отроги
К синим зорям деревень и сел
Поведут людей пути-дороги,
По которым первым ты прошел.

*Записано со слов начальника отдела технических изысканий Киевзипротранса, члена ГЭК по специальности «Железнодорожные сооружения и путевое хозяйство»
В. Е. Смялковского*

Менингококковая инфекция

Менингококковая инфекция вызывается менингококком Вексельбаума и протекает в виде острого назофарингита, гнойного менингита и менингококцемии. Относится к воздушно-капельным антропонозам.

Этиология, патогенез. Менингококки – парно расположенные грамотрицательные сферические образования; в цереброспинальной жидкости локализуются внутриклеточно и имеют форму кофейного боба. Во внешней среде быстро погибают. Возможность заражения через различные предметы в связи с малой стойкостью возбудителя невелика. Ворота инфекции – слизистая оболочка верхних дыхательных путей. В большинстве случаев присутствие менингококков на слизистой оболочке не ведет к развитию заболевания, формируется носительство. У некоторых инфицированных развивается картина острого назофарингита, и лишь у некоторых лиц менингококк проникает в кровь, гематогенно поражая различные органы и системы, и возникает генерализованная форма менингококцемии. Иногда изменения локализуются преимущественно в мозговых оболочках (цереброспинальный менингит). Может развиваться инфекционно-токсический шок.

Симптомы, течение. Инкубационный период длится от 2 до 10 дней (чаще 4-6 дней). Острый назофарингит может являться продромальной стадией гнойного менингита или самостоятельной формой менингококковой инфекции, это наиболее распространенная форма болезни. Основными симптомами являются острая слабость, головная боль, першение в горле, сухой кашель, заложенность носа. Температура чаще субфебрильная, реже нормальная или достигает 38-39 °С. Заболевание обычно заканчивается выздоровлением в течение 3-7 дней.

Менингококцемия начинается внезапно. Появляется озноб, сильная головная боль, боли в мышцах и суставах, часто рвота, резко повышается

температура до 39-40 °С. Наиболее характерным симптомом является геморрагическая сыпь, появляющаяся на 1-2 день болезни, элементы сыпи могут иметь вид звездочек неправильной формы, наряду с которыми могут быть и мелкие петехии, крупные кровоизлияния до 2-4 см в диаметре. Одновременно с геморрагиями могут возникнуть розеолезные и папулезные элементы сыпи.

Симптомы менингита при этой форме отсутствуют. Возможно развитие артритов, пневмоний, эндокардита.

Источник – больной человек или носители, которые выделяют возбудитель с секретом носоглотки и верхних дыхательных путей. Эпидемиологическая роль носителей весьма велика, так как они встречаются в десятки раз чаще, чем больные.

При появлении первых признаков заболевания необходимо вызвать врача на дом. Симптомы заболевания могут нарастать очень быстро и, если медицинская помощь не будет оказана вовремя, может наступить гибель больного.

Уточнить диагноз помогает лабораторное исследование, для чего берется мазок из зева.

Лечение больных менингококковой инфекцией проводится только в больнице. Чем раньше начато лечение, тем лучше результат. В условиях больницы больному будет назначена интенсивная пенициллинотерапия и другое симптоматическое лечение, организовано постоянное врачебное наблюдение. После госпитализации больного за всеми, кто общался с ним, устанавливается медицинское наблюдение. В помещении проводится ежедневная влажная уборка, проветривание.

Успешное лечение больного зависит от раннего обращения к врачу и своевременной госпитализации.

*Зав. эпид. отделом Днепропетровской линейной СЭС на ПЖД
Л. В. Ощенко*

30 «ЕСЛИ», мешающих нам изменить жизнь

Все неудачники схожи в одном: они знают все причины неудач и предоставят вам железное алиби, почему они сами ни в чем не преуспели. Некоторые из этих заявлений кажутся надуманными, а многие подтверждаются фактами. Но миру важен только успех, и его никак не заменить жалобами да отговорками. Для одного успех – это много денег и финансовая независимость, для другого – возможность заниматься любимым делом, для третьего – удачный брак и дети.

Вместо того, чтобы проанализировать возможности, мы предпочитаем прятаться за спасительные железобетонные аргументы. Но они действительно мешают нам изменить собственную жизнь в лучшую сторону. Подумайте, нет ли в приведенном списке ваших «любимых» фраз?

Если бы у меня не было семьи...
Если бы у меня были деньги...
Если бы у меня было хорошее образование...
Если бы я нашел работу...
Если бы у меня было хорошее здоровье...
Если бы у меня было время...
Если бы времена были другими...
Если бы мне не мешали...
Если бы я жил в иных условиях...
Если бы я смог прожить жизнь заново...
Если бы я не боялся того, что скажут...
Если бы мне дали шанс...
Если бы другие не относились ко мне с недоверием...
Если бы я только был помоложе...
Если меня ничто не остановит...
Если бы я мог делать, что хочу...
Если бы я родился богатым...

Если бы я встретил «правильных людей»...
Если бы у меня был талант...
Если бы я был напористым...
Если бы я раньше использовал свои возможности...
Если бы меня не нервировали...
Если бы мне не надо было вести хозяйство...
Если бы я мог хоть немного откладывать деньги...
Если бы только я нравился боссу...
Если бы мне кто-нибудь помог...
Если бы меня в семье понимали...
Если бы я не был таким толстым (худым)...
Если бы мне дали передышку...
Если бы не ошибка, фактум я раньше совершил...